

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic (inițiativa legislativă nr. 47 din 19 februarie 2025)

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 47 din 19 februarie 2025) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și ale articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ are ca scop ajustarea cadrului normativ cu privire la serviciul diplomatic la evoluțiile practice ale activităților membrilor instituțiilor serviciului diplomatic.

Astfel, ca urmare a examinării modificărilor propuse, se conturează următoarele recomandări de îmbunătățire, în vederea asigurării unei aplicabilități conforme a propunerilor legislative.

La proiectul de lege:

articolul I:

la punctul 3, prin care se modifică articolul 2 din Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, întrucât modificarea are drept scop o clarificare terminologică, se recomandă revizuirea formulării propuse prin menționarea articolului 5 alineatul (1) din lege, care clarifică sistemul instituțiilor serviciului diplomatic ca fiind format din structurile enumerate în textul normei. Astfel, cuvintele „totalitatea instituțiilor diplomatice și consulare ale Republicii Moldova” se vor substitui cu textul „totalitatea structurilor instituțiilor serviciului diplomatic al Republicii Moldova, prevăzute la articolul 5,”;

la punctul 6, prin care se propune modificarea articolului 5 alineatul (1) prin completarea cu litera c¹) cu următorul cuprins: „c¹) Institutul diplomatic;” și prin excluderea textului „inclusiv pentru instruirea și reciclarea personalului acestora” de la litera d), se consideră oportun de a nu fi operate modificările respective, deoarece redacția actuală din lege reglementează dreptul general al Ministerului Afacerilor Externe de a înființa autorități și instituții publice cu atribuții de prestare a serviciilor diplomatice, ceea ce definește structura instituțională a serviciului diplomatic;

la punctul 7, prin care se modifică articolul 6 alineatul (6), în scopul clarificării structurii organizatorice a birourilor, se propune următorul cuprins:

„(6) În cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare pot fi instituite birouri sau servicii, inclusiv în alte localități decât cele în care este stabilită misiunea diplomatică sau oficiul consular. Structura organizatorică a birourilor se stabilește în conformitate cu prevederile cadrului normativ conex.”;

la punctul 8, cuvântul „cuvintele”, în primul caz, se va substitui cu cuvântul „textul”, or, la substituirea unei structuri formate dintr-un cuvânt/din mai multe cuvinte și cel puțin un semn grafic, se va utiliza termenul „text” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);

la punctul 9:

cu referire la dispoziția ce prevede modificarea articolului 9 alineatul (6) din Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, acest alineat urmează a fi ajustat la completările aduse Clasificatorului funcțiilor diplomatice și consulare din anexa la lege, prin completarea lui cu literele:

a¹) șef al misiunii diplomatice pe lângă o organizație internațională;

b¹) reprezentant permanent adjunct pe lângă o organizație internațională;

e¹) gerant interimar;

pentru clarificarea noțiunii de „ambasador nerezident”, textul articolului 9 alineatul (6¹) va avea următorul cuprins:

„(6¹) Ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Moldova (nerezident) – ambasadorul extraordinar și plenipotențiar, acreditat într-un stat străin sau pe lângă o organizație internațională cu sediul în Republica Moldova, care poate fi numit din rândul funcționarilor publici în funcții diplomatice, precum și al persoanelor cu funcții de demnitate publică în funcții diplomatice din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (6). Condițiile de activitate, de aflare și salarizare a acestuia în perioada deplasării în statul de acreditare se stabilesc de către Guvern.”;

la punctul 10:

dispozițiile care modifică alineatul (1) litera f¹) din lege, textul „nu i-a

încetat contractul individual de muncă pe motive disciplinare” se propune a fi redat printr-o literă distinctă – f²);

cu referire la dispoziția de modificare a alineatului (5), textul „alin. (1) lit. a)-f¹) și h)” se propune a fi substituit cu textul „alin. (1) lit. a)-f²) și h)”, propunere valabilă și în raport cu modificările propuse la punctul 13, care modifică articolul 16 alineatul (3) și cele propuse la punctul 18, care modifică articolul 25 litera a);

dispozițiile de modificare ale alineatelor (6) și (7) se vor comasa după următorul exemplu: „alineatele (6) și (7) vor avea următorul cuprins:”. Totodată, între semnele citării se va indica și numărul de ordine al alineatului expus în redacție nouă (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);

cu referire la dispoziția ce prevede completarea articolului 10 alineatul (6), textul „se emite Ordinul ministrului afacerilor externe privind numirea/detașarea prin transfer în funcție sau rechemare” se propune a fi substituit cu textul „se emite Ordinul ministrului afacerilor externe privind numirea sau, după caz, detașarea prin transfer în funcție ori rechemarea din funcție”, pentru a asigura claritatea normei și corelarea cu prevederile conexe aferente funcției publice și legislației muncii;

cu referire la modificarea alineatului (7) al articolului 10 din lege, care prevede reglementarea procedurii de desemnare și rechemare din funcție a consulului general, remarcăm că, potrivit cadrului normativ actual, numirea, eliberarea și alte subiecte privind personalul din ministere, care țin de competența Guvernului, se efectuează prin adoptarea de către Guvern a unui act administrativ (dispoziție), dar nu prin hotărâre care, potrivit normei constituționale, se adoptă pentru organizarea executării legii.

Din aceste considerente, se recomandă a se utiliza în lege noțiunea generică de „act al Guvernului”, fără a specifica categoria actului respectiv, cu aplicarea aceleiași abordări la articolul 15 alineatul (2) și la articolul 26 alineatul (2) litera b) din actul legislativ supus modificării.

Totodată, cu referire la dispoziția ce prevede completarea articolului 10 alineatul (7), cuvintele „Consulul general este desemnat” se propun a fi substituite cu cuvintele „Consulul general este numit”, pentru a asigura coerența expunerii ce vizează etapa de numire. De asemenea, similar propunerii referitoare la articolul 10 alineatul (6), textul „se emite Ordinul ministrului afacerilor externe privind numirea/detașarea prin transfer în funcție sau rechemare” se propune a fi substituit cu textul „se emite Ordinul ministrului afacerilor externe privind numirea sau, după caz, detașarea prin transfer în funcție ori rechemarea din funcție”;

la punctul 11, alineatul introductiv va avea următorul cuprins:

„11. Articolul 13 se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:”.

Întrucât Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public stabilește că funcționarii publici își păstrează gradele de calificare în caz de detașare, dar nu clarifică dacă o perioadă de activitate în afara atribuțiilor funcției publice poate constitui temei pentru avansarea în carieră, la alineatul (5) se propune următorul cuprins:

„(5) Diplomații specializați nu sunt eligibili pentru acordarea rangurilor diplomatice. Perioada activității acestora în cadrul misiunilor diplomatice sau al oficiilor consulare ale Republicii Moldova se consideră vechime în muncă, fără a afecta statutul și drepturile aferente funcției publice ocupate anterior detașării.”;

la punctul 12:

la articolul 15 alineatul (1), cuvintele „al acestui articol” se recomandă a fi excluse. În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea repetării acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă, fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural;

referitor la completarea articolului 15 alineatul (3), în temeiul art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia terminologia utilizată în textul proiectului actului normativ este constantă și uniformă, se recomandă următorul cuprins: „Funcțiile propuse de Comisia de evaluare și concurs nu pot fi inferioare cu mai mult de o treaptă, comparativ cu funcția deținută anterior detașării în misiunea diplomatică sau oficiul consular”. Propunerea respectivă este valabilă și pentru ultimul enunț din alineatul (4) din cadrul aceluiași articol;

la punctul 13, cuvintele „din ambele fraze” se vor exclude;

la punctul 14:

cu referire la dispoziția de completare a alineatului (1), se propune următoarea redacție: „alineatul (1) se completează cu un enunț cu următorul cuprins:”;

referitor la articolul 17 alineatul (1), cuvintele „păstrarea calității de angajat al” se vor substitui cu cuvintele „păstrarea calității de persoană angajată în cadrul”, pentru a asigura coerența cu terminologia utilizată în Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003;

în dispoziția de modificare a alineatului (2) al aceluiași articol, textul „după textul «art. 15 alin. (3)»” se va exclude în temeiul uzanțelor tehnico-legislative;

cu referire la redacția propusă pentru alineatul (3) al articolului 17, ultimul enunț, se atrage atenția că, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, verbele, în textul proiectului, se utilizează la timpul prezent;

punctul 16, prin care se modifică articolul 21, se propune a fi exclus;

la punctul 18, prin care se modifică articolul 25 litera c), textul „publice, administrativ tehnice sau de serviciu” va fi substituit cu textul „funcții publice, posturi de specialitate, deservire tehnică sau auxiliare”. Respectiv, se va înlocui și textul „funcție administrativ-tehnică sau de serviciu” din articolul 15 alineatul (4);

cu referire la varianta actuală a articolului 12 alineatul (4), potrivit căruia „acordarea rangului diplomatic se înscrie în carnetul de muncă”, este de menționat faptul că obligația deținerii carnetului de muncă și efectuarea înscrierilor în el a fost exclusă prin Legea nr. 123/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Drept urmare, se propune ca articolul 12 alineatul (4) să aibă următorul cuprins: „Evidența acordării rangului diplomatic este ținută de către Ministerul Afacerilor Externe”.

De asemenea, ținând cont de faptul că prevederile articolului 71 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 reglementează modalitatea detașării, care se aplică și categoriilor de salariați (persoanele angajate în funcții diplomatice, administrativ-tehnice sau de serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Externe) menționate la articolul 302 din codul nominalizat după cum urmează:

„(1) Detașarea poate fi dispusă numai cu acordul scris al salariatului pentru o perioadă de cel mult un an și se efectuează în temeiul unui contract individual de muncă distinct pe o durată determinată.

(3) Pentru unele categorii de salariați, detașarea poate fi dispusă pe o durată mai mare decât cea indicată la alin. (1).”

Luând în considerare cele menționate, se constată că modalitatea de dispunere a detașării din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și din Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic este diferită.

Totodată, în capitolul XII, Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 reglementează normele cu privire la munca salariaților din cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare ale Republicii Moldova (articolele 302-305). Unele dintre acestea sunt norme exhaustive (de exemplu: durata detașării de 4 și, respectiv, 3 ani, inclusiv acțiunile de urmat la expirarea termenului detașării care sunt similare normelor prevăzute de Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic). Însă, codul menționat nu reglementează situația referitoare la posibilitatea de prelungire a perioadei de detașare, după cum este prevăzut în legea specială.

Prin urmare, se constată că unele norme din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 nu sunt complementare prevederilor proiectului de lege, deși fac trimitere la alte acte normative speciale ce reglementează serviciul diplomatic. Ținând cont de faptul că relațiile de activitate în raport cu persoanele angajate în funcții diplomatice, administrativ-tehnice sau de serviciu sunt reglementate de o lege specială care conține norme similare din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, se recomandă corelarea normelor dintre aceste două acte normative.

Prin prisma celor menționate, se propune excluderea normelor din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, care reglementează munca salariaților din cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, și anume prin completarea proiectului cu următoarele dispoziții:

„Art. II. Modificarea unor acte normative conexe:

Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 302 va avea următorul cuprins:

„Articolul 302. Particularitățile activității în cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare ale Republicii Moldova

Particularitățile activității salariaților detașați în misiunile diplomatice sau în oficiile consulare ale Republicii Moldova sunt stabilite în actele normative speciale cu privire la serviciul diplomatic. Dispozițiile prezentului cod sunt aplicabile în măsura în care unele raporturi juridice nu sunt prevăzute de legislația specială ce reglementează activitatea serviciului diplomatic.”

2. Articolele 303, 304 și 305 se abrogă.

3. Articolul 71 alineatul (3) se abrogă.

4. La articolul 81 alineatul (1) litera a), textul „, 305” se exclude.

5. La articolul 82 litera k), textul „305 și” se exclude.”

Prin urmare, actualul articol II din proiect va deveni articolul III.

În baza celor menționate, Guvernul susține inițiativa legislativă propusă, cu luarea în considerare a observațiilor și a recomandărilor de îmbunătățire a textului proiectului de lege.